

**NYÍREGYHÁZA
MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERI HIVATALA**

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY

IGAZGATÁSI OSZTÁLY

4401 NYÍREGYHÁZA, KOSSUTH TÉR 1. PF.: 83.

TELEFON: +36 42 524-524/171; FAX: +36 42 524-561

E-MAIL: IGAZGATAS@NYIREGYHAZA.HU

HIVATALI KAPU: NYIRHAZAIG

Ügyiratszám: IG/102-17/2022.

Ügyintéző: Dr. Zentai József

ELŐTERJESZTÉS

- a Közgyűléshez -

közterület elnevezéséről

Dr. Kása Brigitta
aljegyző-főosztályvezető

Dr. Grósz Péter
osztályvezető

Az előterjesztés
törvényességi ellenőrzését
végző személy aláírása

Dr. Szemán Sándor
címzetes főjegyző

Faragóné Széles Andrea
jegyzői kabinet vezetője

Véleményező bizottságok:

- Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottság
- Városstratégiai és Környezetvédelmi Bizottság

Tisztelt Közgyűlés!

Az Igazgatási Osztály ügyintézése során felmerült igények, a városban zajló házszámrendezési eljárás, valamint lakossági kérések alapján az alábbi helyrajzi számú közterület elnevezésére teszünk javaslatot. A közterület elnevezése a városban történő könnyebb tájékozódás elősegítése, valamint az élénkülő lakás piac miatt felgyorsult beépítés miatt vált aktuálissá, mert a különböző engedélyek kiadásához, a közművek kiépítéséhez és a lakáshitel ügyintézéshez szükséges az utcanév és a házszám. Az utcanév vonatkozásában egyeztetünk *Urbán Teréz*szel, a Nyíregyházi Városvédő Egyesület alelnökével és figyelembe vettük, illetve felhasználtuk javaslatait az előterjesztés elkészítése során. Az előterjesztésben javasolt utcanévet *Dr. Minya Károly*szal, a Nyíregyházi Egyetem Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet, Magyar Nyelvészeti Intézeti Tanszékének tanárával előzetesen szintén egyeztetjük. Arra törekedtünk, hogy lehetőség szerint a környéken már meglévő utcanevекhez, illetve az adott városrészhez illeszkedő elnevezést terjesszünk elő.

Új közterület-elnevezés:

- 1.) **8210/1; 01563/2; 01562/2 hrsz.-ú ingatlanok a 01563/2 és 01563/1 hrsz.-ú ingatlanok közötti szakasza; 01563/1; 8215/2; 8223/2 hrsz.-ú közterület:** a Déli Ipartelep városrészben a Tünde utcát és a Simai utat összekötő utca. Elnevezésére javaslatunk: **Irsai Gusztáv utca** (2. sz. melléklet)

Irsai Gusztáv 1860-ban született Gölnicbányán. A mai Vasgyár utcán működő Göbel és Wágner-féle vasöntödét 1899-ben vásárolta meg Károly fivérével együtt, aki később kivált az üzletből. A vasöntödét a XX. század elején fejlesztették és nagyobbították, ekkor építettek három munkáslakást is. A gyárnak kezdettől fogva szerződése volt Nyíregyháza városával utca-, házszám-, valamint útjelző táblák készítésére, ezek közül sokat ma is láthatunk városszerte. Ugyancsak az Irsai-vasöntöde készítette azokat az öntöttvas mélyfúrású kutakat, melyek egészséges ivóvízzel látták el Nyíregyházát és a megye több települését.¹ Irsai Gusztáv Nyíregyháza Város képviselő-testületében is tevékenykedett, mint választott képviselői tag.²

Az elnevezendő közterület ipari területen húzódik, ezért az elnevezés illeszkedne az ipartelepi környezetbe, egyben emléket állítva Nyíregyháza egykori jelentős iparosának.

Kérjük a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megvitatására és az új utcanévet tartalmazó határozat-tervezet jóváhagyására.

Nyíregyháza, 2022. május 10.

Tisztelettel:

Dr. Kása Brigitta
aljegyző - főosztályvezető

Dr. Grosz Péter
osztályvezető

¹ Keleti panteon (szerk. Kopka János) Nyíregyháza, 2006. 56. old.

² Nyírvidék, 1924. nov. 23. 5. old.

1. sz. melléklet az IG/102-17/2022. számú előterjesztéshez:

Határozat-tervezet

**NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS
KÖZGYŰLÉSÉNEK**

.../2022. (V.26.) számú

h a t á r o z a t a

közterület elnevezéséről

A Közgyűlés

1./ az alábbi közterület elnevezését jóváhagyja:

Helyrajzi szám	Közterület neve
8210/1; 01563/2; 01562/2 hrsz.-ú ingatlanok a 01563/2 és 01563/1 hrsz.-ú ingatlanok közötti szakasza; 01563/1; 8215/2; 8223/2	Irsai Gusztáv utca

2./ utasítja az Igazgatási Osztály vezetőjét, hogy gondoskodjon az 1./ pontjában felsorolt elnevezésnek a közterület-jegyzékben és a földhivatali ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetéséről.

Felelős: Dr. Grósz Péter igazgatási osztályvezető

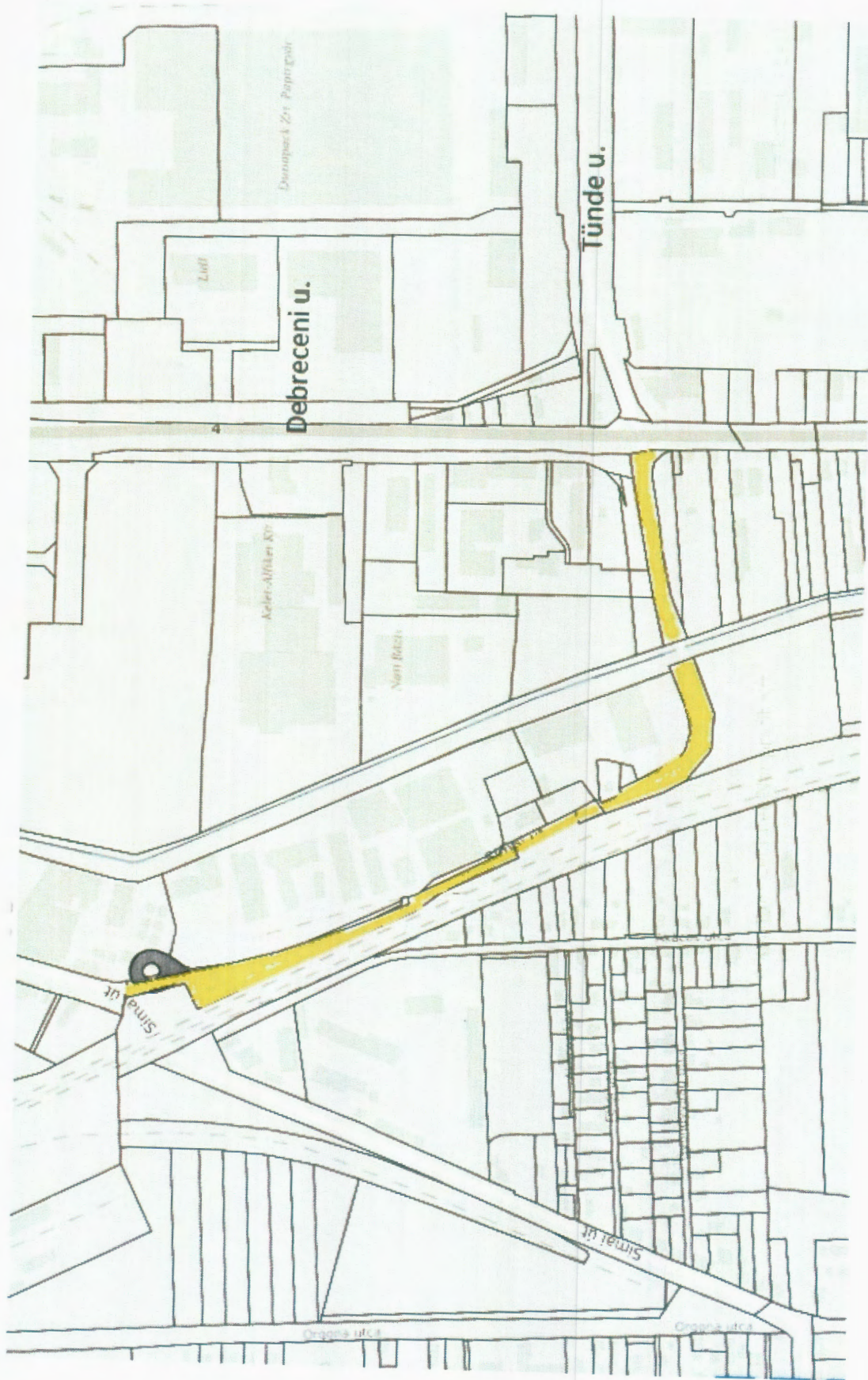
Határidő: 2022. július 30.

Nyíregyháza, 2022. május 26.

Erről értesül:

- 1) A Közgyűlés tagjai
- 2) A Címzetes Főjegyző és a Polgármesteri Hivatal belső szervezeti egységeinek vezetői
- 3) Nyíregyházi Városüzemeltető és Vagyongazdálkodási Nonprofit Kft. elektronikus úton
- 4) Magyar Posta Zrt. Hálózati és Logisztikai Ágazati Igazgatóság Feldolgozási Igazgatósága elektronikus úton (POSTAEUGY)
- 5) Magyar Posta Zrt. 1. sz. Postahivatal elektronikus úton (POSTAEUGY)
- 6) Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság elektronikus úton (e-mailben: alapellatas@eualapellatas.hu)

2. sz. melléklet az IG/102-17/2022. számú előterjesztéshez:

A Szabolcsi Héten Brammer-féle maradékokból olcsó áron árusít

LEBOVÍTSI

Zrínyi Ilona-utca 11. szám. Telefon 124.

Irsay és Társa vasöntöde és gépgyár

Ötven évvel ezelőtt Göbel Ferenc és Wágner András felvidéki üzlet-emberek vármegyénk és nagy környékének hiányát igyekeztek pótolni a jelenlegi vasgyár alapíásával. Az alapítási kezdet nehézségével küzdő gyár tízéves fennállása után gazdát cserélt és ugyancsak két felvidéki származású vállalkozó tulajdonába került.

Az új tulajdonosok Irsai Gusztáv és Oberländer Károly páratlan szorgalommal, szociális és gazdasági érzékükkel látták a gyár fejlesztéséhez. A gyári személyzet megválogatása után az Ér-folyó partján levő üres telkeket kiosztották érdemes munkásaik között és munkásfizetésből törleszthető előleg nyújtással hozzájuttatták házaik megépítéséhez. A Vasgyár-utcát hosszú időn át csak a gyár és odateleptett személyzete lakta. Életük teljesen összefonódott a gyárával. A változó viszonyok között is rendíthetetlenül kitartva jó néhányan, három, sőt négy évtizede megszakítás nélkül szolgálják ma is Irsai Gusztáv munkaadójukat.

A szociális munka egész sorainak befejezése után, 1905-ben láttak hozzá a gyár nagyobb arányú fejlesztéséhez. A vas- és fémöntöde épületet a kor igényeinek megfelelő munkateremmel építették át. Gépekkel szerelték fel és az új gyártmányok egész sorozatát vezették be.

A modernizált öntöde mellett nagyobb szabású gépműhely létesült, ahol azután már a nyersöntvények kerülnek megmunkálásra s mint kész mező-, szőlőgazdasági, valamint ipari gépek hagyják el a gyárat.

Csakhamar országos hírnévre tesz szert a kézi és géphajtású szivattyúgyártmányuk, melyet abban az időben csak külföldről lehetett megszerezni. Közzükségletté vált, sok ezer szivattyú révén a gyár jó hírűvé vált és nagyüzemű és sok nagyváros lakossága előtt közkincsé lett.

Az országos fejlődésnek indult mezőgazdasági gépipar természetében a gyár kivette a maga részét.

Rengeteg befektetést igénylő modell-parkjának állandó gyarapításával szinte áldássá vált több környező vármegye gazdasági életére.

A kiállításon keresse fel
Magyar Nagy János
Magyar Csárdáját
és kóstolja meg hegyaljai borait.

Állandóan friss lacipecsenye és szabolcsi ételkülönlegességek,
Olcsó árak. Olcsó árak.

Az egymás után létesült javító gépműhelyek nélkülözhetetlen beszerzési forrása lett. Eltörtött, elégett vagy elkopott gépkatrészek pótlása gyorsan és szakszerűen csak innen volt lehetséges.

A nagy lépésben fejlődő gyári kötelekből 1909 évben kiválik Oberländer Károly. Egyedül maradt tulajdonos Irsai Gusztáv nem változtatja meg társas cégé nevéét, mert munkatervének megvalósulása mellett maga előtt látja reménye teljesülését s fiát igyekszik társaként magamellé nevelni.

Lankadatlan szorgalmával közben hozzájárul a gyárat egyéni terveinek megfelelően tovább fejleszteni. A 60-70 szakmunkással dolgozó gyár továbbfejlődésébe a háború irgalmatlanul beleszólt. A jól képzett szakmunkások hadbavonulnak, a nyersanyagbeszerzés rengeteg nehézséggel jár, a centralizált hadipar mindent elvon a gazdasági életől.

A fojtogató állapotot a forradalom követi. De ekkor jut legjobban kifejezésre Irsai Gusztáv gyártulajdonos szociális érzékével és páratlan joviális üzleti felfogásával szerzett tekintély tisztelete.

Atyai gondossággal nevekt szakmunkásai vetekedve állanak ott, hogy a háború zivatartól megtébolyodott tömeg és kommunizmus romboló fergetegéből személyét, családját és a gyár minden vagyonát megmentsék. A szeretetteljes bánásmód igazi gyümölcsét élvezte abban a bizonytalan időben.

Gyermekeinek tekintett munkásaival közösen igyekezett menteni a gyárat a román inváziótól, az ekkor ért jelentős veszteséget azonban már elkerülni így sem lehetett.

A jól képzett szakmunkások egész serege került ki a gyárból s nevelődik most is Irsai Rezső vezetése alatt.

Az elszakított területekkel elveszített üzletkör, — Szatmár, Bihar és Szilágy vármegyék területével — a bankok által összevont gyárak tömegtermelésével és hitelyújításával már nem veheti fel ugyan a versenyt, de szolid, rentábilis gyár és üzleti vezetés mellett még ma is sok szivattyút, borsajtót, szőlőszűrő, répa- és szecskavágógépet, fűrőgépet hoz piacra.

Kereskedelmi öntvények tervezésében a csonka haza öntödéinek nevezőre, mert egyedül áll a gyárak között, amelyek háború előtt ezzel foglalkoztak.

Mezőgazdaságaink és vármegyénkben üzemben levő szeszygárak tulajdonosai, üzemvezetői igen jól ismerik az Irsai gépgyárat. Ezekben az üzemekben könnyen lehetne egy vagy több alkatrészt találni, mely az öntöde nagyértékű modellparkja segítségével készült. A mezőgazdasági gépeknek ez az értékes injekciós raktára féltve őrzött vagyona a vállalatnak.

A gyárban készült gépekkel több kiállításon elismerő okleveleket és aranyérmeket nyertek el. Szakkörökben szeretettel és elismerő tisztelettel nyilatkoznak az Irsai és Társa gépgyárról.

Nagy művészi szenzációja van a Szabolcsi Hét kiállításának

Grabowiczky Leon, a nyiregyházi kir. kat. gimnázium festőművész tanára nagy feltűnést kelt a kiállításon gyönyörű és olcsó képeivel

Grabowiczky Leon kat. gimnáziumi tanár, festőművészt sikerült megnyerni, hogy a Szabolcsi Hét fényét emelje művészetével való reprezentatív megjelenése. Mielőtt Nyiregyházra került, már komoly sikereket ért el budapesti és külföldi tárlatokon. A Képzőművészeti Főiskolán is feltűnt, s mint fiatal tanárgégéd érte el első külföldi sikerét. Megemléstésre méltó pózeni sikerével kapcsolatban, hogy egyik képe a pózeni múzeum tulajdonába ment át, míg a többiit oklevéllel tüntették ki. Nyiregyházán eddig csak a Besenyey Kör grafikai kiállításán volt szerencsénk művészetét megismerni. Mint művész fáradszematlan, minden külső benyomás impulzusként hat rá és alkotásra inspirálja. Azért hatnak most meglepetésszerűen grandiózus egészével, színpompás, mély át-

élésről és biztonságról tanúskodó pasztelljei. Egész sorozatban mutatja be a legkülönbözőbb, sokoldalú forrongásában már megállapodott, biztoskezü és meglátású művészetét. Kiemelkedők az alkony, hajnal, búzakercsztek, aratás, árnyéksáv, téli táj, szántás, Zala völgye, Óriszentpéteri határ, kapaszkodó, szélfelhők című képei. Olajképei közül monumentális az Erdőirtás, finom ízléssel elmélyült komolyságot, tehetségén kívül szakképzettséget áru el. A fehér ruhás portréja. Csendéleti is mentesek a tetszelgés sekélyes öncélúságtól, mert itt is inkább a művészi szepet tartja szem előtt a értékes tartalmat visznek bármilyen lakásba. Reméljük, hogy a szabolcsi közönség szeretetével és megbírtésével fog találkozni ez a sokoldalú, komoly művészi bemutató.

Rex benzín, autó, traktor és motorolajok, valamint mindenféle mezőgazdasági adómentes ásványolajfélek, kenőcsök és zsírok legolcsóbban

Kohn Zsigmond

Steaua Magyar Kőolaj R. T. Nyiregyházi lerakatánál
(Horthy Miklós-tér 3. szám.)

A Tiszántul minden nagyobb községében raktárai vannak.

Aki Mécs László papköltő templomát építette

Néhai Tutkovits István a múlt század 80-as éveinek ismert és szarmottevő építőmestere, nála tanultak és nevelkedtek néhai Tutkovits József és néhai Tutkovits János építészek és fejlesztették ki Szabolcs vármegyében, Zemplén vármegyében és ezen megyék határán jóval távolabbi vidékekre az utkovitsi építőmester cégnek jóhírnevét, szolid építkezési elvét.

Testvérei József és János, Szabolcs vármegyében, Kislvárdán 1897-től kezdtek közösen tevékenységüket, később megalapítva a királyhelymeci irodájukat is, amelynek örökét vette át Tutkovits Ferenc.

A nyiregyházi városi mérnöki hivatalnak 1920-tól 1922-ig mint tevékeny, szorgalmas tagját látuk Tutkovits Ferencben, aki abban az időben még mint az ország legifjatalabb

építőmestere már szép munkákat bonyolított le, de tanulmánygánya a nyiregyházi mérnöki hivataltól megszerte külföldre, Németország és Hollandiába úzte, ahol egy vabotban mérnöki iskolában fejlesztette műszaki tudását, hogy onnan 1924. évben hazatérve, bekapcsolódjon az édesapja és nagybátyja kisvárdai és királyhelymeci vállalataiba. Elismeréssel kell adóznunk az ezen időtől végzett nagyszámú köz- és magánmunkáiról, mert nagy szakismerete, lelkiismeretes pontossága már a vármegye határán túl is ismeretesek. Tervező építészek, ellenőrző szakörök egyaránt nagyra becsülik és örömmel dolgoznak vele, mert tudják, hogy ahol ő vezet az építkezést, ott minden szakszerűen és becsületesen lesz elkészítve.

Az utóbbi öt esztendő építkezési

Tokaji borozó!

Kitűnőzamatu bort legolcsóbban Báró Waldott borozójában kaphat, ahol magyaros berendezésű és minden igénynek megfelelő külön terem áll rendelkezésre. VAY ÁDAM-ATCA 7.

A Szabolcsi Héten részt vesz!

Tessék megkóstolni!